

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
 Härad: Västra Adress: St.Alg.6,Lund
 Socken: Nydala Berättat av: Tyra Pettersson,Dala
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1875 i Nydala

Väderleksmärke s.1

Tydor

Hur man skyddade kreaturen s.1 f.

Försiktighetsmått med hett vatten s.2

Försiktighetsmått på dymmelonsdag och
skärtorsdag

Kloka-Stina i Karlshult(Hjelmseryds s:n)s.3

Julölet vriar sig vid besök i huset

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 9524/1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Väderleksmärke.

Det var farligt, när det frös på en räppaften, för
då skulle det bli frost 30 eller 40 aftnar framåt. - Denna uppgift
har Tyra Pettersson från sin farfar, f. 1819.

Tydot.

På julaften skulle man gå ut och titta in genom
fönstret. Den som då syntes utan huvud, skulle dö under året.

På räppaftnar skulle man äta tre matskedar salt,
mjöl och vatten. Då fick man en orelig sömn, och i drömmen skulle
man få se sin tillkommande.

Man kunde också gå till sju källor och dricka
ur dem. Då skulle man möta den tillkommande.

På midsommaraften kunde man också plocka sju eller
nio sorters blomster och lägga under sin huvudkudde för att sedan
få se sin tillkommande i drömmen.

Hur man skyddade kreaturen.

Berättarens farmor har berättat för henne, att man

ACC. N.R. M. 9524:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

på julaften tog askan av julbrasan i ett säll och strödde den över kreaturen. Dessa skulle då inte få ohyra.

2

När kreaturen skulle ut första gången på våren, skulle man lägga en yxa på tröskeln till fähuset.

Om kreaturen var sjuka, skulle man borra ett hål i tröskeln till lagården och stoppa dit en huggorm, som man hade huggit i bitar.

Försiktighetsmått med hett vatten.

Förr när man slog ut hett vatten, skulle man säga: "Tocka dej, ella skallar ja dej."

Försiktighetsmått på dymmelonsdag och skärtorsdag.

På dymmelonsdag skulle sysslorna vara undanstökade och lagårdsdörren stängd.

När berättaren var c:a 20 år, gick hon en skärtorsdag förbi torpet Lille Sten. Då såg hon ett vedträ, som var bränt i ena änden bara, vara utkastat mitt i porten. Det var mot trolldom, förklarade hennes mor sedan. Den som kastat ut vedträet, var Fina Bäckström, som ännu lever.

Kloka-Stina i Karlshult (Hjelmseryds s:n).

Berättarens farmor har berättat, att en kviga en gång
var borta. ^{Tyras} ~~MANNAS~~ farfar tog en träklave, som kvigan hade haft på sig,
och farmodern gick med den till Kloka-Stina. Denna klämde på klaven
och sade sedan, att kvigan var död men att hon låg vid en viss källa.
Där fann man henne också. - Detta har berättaren hört av sin far.

Lisa på Finnshult, en annan klok gumma, har lärt av
Kloka-Stina.

Julölet vriar sig vid besök i huset.

Berättarens mor brukade anföra som tro i äldre dagar,
att om vid julbrygden någon främmande kom in i huset, brygden kunde
vria sig, d. v. s. surna, innan man fick den jästad.